ĢENERĀLADVOKĀTA PAOLO MENGOCI [*PAOLO MENGOZZI*] SECINĀJUMI

sniegti 2011. gada 6. septembrī[1]

1. Ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division* (Apvienotā Karaliste) uzdod pirmo jautājumu par Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Regulas (EK) Nr. 864/2007 par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām ("Roma II")[2] (turpmāk tekstā — "Romas II regula") interpretāciju. Šis jautājums attiecas uz šīs regulas piemērojamību laikā.

I — Atbilstošās tiesību normas

A — *Romas II regula*

2. Romas II regulas preambulas 6., 13., 14. un 16. apsvērums ir formulēts šādi:

"(6) Iekšējā tirgus pareizai darbībai nolūkā veicināt tiesvedības iznākuma paredzamību, noteiktību attiecībā uz piemērojamiem tiesību aktiem un spriedumu brīvu apriti ir nepieciešams, lai dalībvalstu tiesību normu kolīzijas noteikumi norādītu uz vienas un tās pašas valsts tiesību aktiem neatkarīgi no tā, kuras valsts tiesā iesniegta prasība.

[..]

(13) Vienoti noteikumi, kas piemērojami neatkarīgi no tā, kādu tiesību aktu piemērošanu tie paredz, ļauj novērst konkurences izkropļojumus starp Kopienas tiesvedības dalībniekiem.

(14) Prasība pēc juridiskās noteiktības un nepieciešamība nodrošināt taisnīgumu individuālos gadījumos ir būtiski elementi tieslietu jomā. [..]

[..]

(16) Vienotiem noteikumiem būtu jāveicina tiesas nolēmumu paredzamība un jānodrošina saprātīgs līdzsvars starp tās personas interesēm, ko uzskata par atbildīgu,

1 — Oriģinālvaloda — franču.
2 — OV L 199, 40. lpp.

un tās personas interesēm, kam nodarīts kaitējums. [..]"

c) kaitējuma esamību, būtību un novērtējumu vai pieprasāmo tiesisko aizsardzību;

3. Attiecībā uz piemērojamajiem tiesību aktiem minētās regulas 4. panta 1. punktā ir noteikts: "Ja vien šajā regulā nav paredzēts kas cits, tiesību akti, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām, kuras izriet no neatļautas darbības, ir tās valsts tiesību akti, kurā radies kaitējums, neatkarīgi no tā, kurā valstī iestājies notikums, kas radījis kaitējumu, un neatkarīgi no tā, kurā valstī vai kurās valstīs radušās netiešas minētā notikuma sekas."

[..]."

4. Romas II regulas 15. pantā norādīto tiesību aktu piemērošanas joma ir definēta šādi:

5. 28. panta 1. punktā ir precizēts, ka Romas II regula "[n]eskar tādu starptautisku konvenciju piemērošanu, kuru puses šīs regulas pieņemšanas laikā ir viena vai vairākas dalībvalstis un kurās ir paredzēti noteikumi par tiesību normu kolīziju attiecībā uz ārpuslīgumiskām saistībām".

"Ārpuslīgumiskām saistībām piemērojamajos tiesību aktos saskaņā ar šo regulu konkrēti reglamentē:

6. 29. pantā ir īpaši norādīts, ka "[l]īdz 2008. gada 11. jūlijam dalībvalstis paziņo Komisijai 28. panta 1. punktā minētās konvencijas. [..] Komisija sešos mēnešos pēc saņemšanas publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* [..] konvenciju sarakstu [..]".

a) atbildības pamatu un apjomu, ietverot arī to personu noteikšanu, no kurām var prasīt atbildību par to veiktajām darbībām;

b) pamatojumu atbrīvošanai no atbildības, atbildības ierobežošanai un atbildības sadalei;

7. Ar 30. pantu ir ieviesta pārskatīšanas klauzula, kura paredz Komisijas ziņojuma par Romas II regulas piemērošanu iesniegšanu "ne vēlāk kā 2011. gada 20. augustā".

8. Romas II regulas 31. un 32. pantā ir noteikts:

"*31. pants*

— Piemērošana laikā

Šo regulu piemēro notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc tās stāšanās spēkā.

32. pants

— Piemērošanas diena

Šo regulu piemēro no 2009. gada 11. janvāra, izņemot 29. pantu, ko piemēro no 2008. gada 11. jūlija."

B — *Valsts tiesiskais regulējums*

9. Apvienotās Karalistes kolīzijas noteikumi deliktu jautājumā, pirms bija piemērojama Romas II regula, bija ietverti *Private International Law (Miscellaneous Provisions) Act 1995* [1995. gada Likuma par starptautiskajām privāttiesībām (dažādas normas)] III sadaļā. Apvienotās Karalistes tiesas 1995. gada likumu ir interpretējušas tādējādi, ka tajā noteiktas tiesības, kas piemērojamas lietas būtībai. Jautājumus, kuri atbilstoši angļu tiesībām tiek uzskatīti par procesuāliem, Anglijas tiesības regulē kā *lex fori*.

10. Attiecībā uz zaudējumu novērtējumu judikatūrā, it īpaši Lordu palātas [*House of Lords*] lēmumā lietā *Harding v Wealands* [3], ir noteikts:

a) strīda būtībai piemērojamās tiesības nosaka, kuras kaitējuma "sadaļas" iespējams atlīdzināt kā zaudējumus, t.i., kaitējuma kategorijas, kas principā var būt zaudējumu atlīdzības piešķiršanas priekšmets;

b) zaudējumu novērtējums attiecībā uz katru no kaitējuma "sadaļām" ir procesuāls jautājums, ko Anglijas tiesības regulē kā *lex fori*.

II — Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

11. 2007. gada 29. augustā D. A. Homavū [*D. A. Homawoo*] notrieca mehāniskais transportlīdzeklis, kad viņš Francijā šķērsoja ielu. Sadursmes rezultātā viņš tika ievainots. Transportlīdzekli, kurš bija reģistrēts Francijā, negadījuma brīdī vadīja *GMF*

3 — [2007] 2 AC 1, [2006] UKHL 32.

Assurances SA (turpmāk tekstā — "*GMF*") apdrošināta persona.

12. 2009. gada 8. janvārī Apvienotajā Karalistē dzīvojošais prasītājs pamata tiesvedībā atbilstoši Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās 9. panta 1. punkta b) apakšpunktam un 11. panta 2. punktam [4] īpaši pret *GMF* uzsāka procesu *High Court* [*of Justice*] par zaudējumu piedziņu par miesas bojājumiem un radīto kaitējumu. *GMF* neapstrīd tās pienākumu atlīdzināt minētajam prasītājam zaudējumus. Tomēr puses principā nevar vienoties par kaitējuma novērtēšanai piemērojamajiem tiesību aktiem.

13. Negadījums notika 2007. gada 29. augustā, bet prasība *High Court* [*of Justice*] tika celta 2009. gada 8. janvārī. Pēc prasītāja pamata lietā uzskatiem abi šie datumi ir agrāki par 2009. gada 11. janvāri, uz kuru ir atsauce Romas II regulas 32. pantā, kura nav piemērojama pamata lietā, un prasītājam pamata tiesvedībā nodarītā kaitējuma novērtēšanā esot jāpiemēro Anglijas tiesības kā *lex fori*. Pēc *GMF* uzskatiem Romas II regula atbilstoši EKL 254. panta 1. punktam [5] ir stājusies spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publikācijas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* [6]. Pamata lietā notikums, kurš radījis kaitējumu, ir noticis pēc šī datuma. Līdz ar to, piemērojot Romas II regulas 4. pantu un 15. panta c) punktu, prasītājam nodarītais kaitējums esot jānosaka saskaņā ar Francijas tiesībām.

14. Ņemot vērā šīs interpretācijas atšķirības attiecībā uz Romas II regulas spēkā stāšanos, *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Romas II regulas 31. un 32. pants kopsakarā ar LESD 297. pantu [7] jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesām šī regula

4 — OV 2001, L 12, 1. lpp.; šie noteikumi ir šādi "Apdrošinātāju, kura domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt [..] citā dalībvalstī, ja prasības ierosinājis apdrošinājuma ņēmējs, apdrošinātais vai apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs, tās vietas tiesās, kur ir prasītāja domicils" (9. panta 1. punkta b) apakšpunkts); "Šīs regulas 8., 9. un 10. pantu piemēro prasībām, ko ierosinājusi cietusī puse tieši pret apdrošinātāju, ja šādas tiešas prasības ir atļautas" (11. panta 2. punkts).

5 — EKL 254. panta 1. punktā ir noteikts: "Regulas, direktīvas un lēmumus, ko pieņem saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru [..], publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Minētie akti stājas spēkā tajos norādītajā dienā vai, ja tā nav norādīta, divdesmitajā dienā pēc to publicēšanas."

6 — Romas II regula *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēta 2007. gada 31. jūlijā, divdesmitā diena pēc tās publicēšanas bija 2007. gada 20. augusts.

7 — Tā kā Romas II regula ir publicēta pirms 2009. gada 1. decembra jeb pirms Lisabonas līguma spēkā stāšanās, iesniedzējtiesas lūgtā interpretācija patiesībā attiecas uz EKL 254. pantu, kas tobrīd attiecībā uz noteiktajiem termiņiem nebija grozīts ar LESD 297. panta 1. punkta trešo daļu.

un it īpaši tās 15. panta c) punkts ir jāpiemēro gadījumā, kurā notikums, kas rada kaitējumu, ir iestājies 2007. gada 29. augustā?

2) Vai, atbildot uz pirmo jautājumu, nozīme ir kādam no šādiem apstākļiem:

a) apstāklis, ka tiesvedība par zaudējumu atlīdzību ir uzsākta 2009. gada 8. janvārī;

b) apstāklis, ka valsts tiesa pirms 2009. gada 11. janvāra nebija noteikusi piemērojamos tiesību aktus?"

III — Tiesvedība Tiesā

15. Prasītājs pamata tiesvedībā, *GMF*, Apvienotās Karalistes un Grieķijas valdības, kā arī Komisija iesniedza Tiesā rakstveida apsvērumus.

16. Prasītājs pamata tiesvedībā, *GMF* un Komisija tika uzklausīti 2011. gada 14. jūlija tiesas sēdē.

IV — Juridiskā analīze

17. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Romas II regulas piemērojamību laikā, kas noteikta tās 31. un 32. pantā. Minētajā 31. pantā ir vienkārši norādīts, ka Romas II regula attiecas uz notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas "pēc tās stāšanās spēkā". 32. pantā ir piebilsts, ka šo regulu "piemēro no 2009. gada 11. janvāra, izņemot 29. pantu, ko piemēro no 2008. gada 11. jūlija".

18. Šie divi uzskati pamata lietā ir pretrunā. Saskaņā ar pirmo uzskatu, kuru pārstāv *GMF* un Grieķijas valdība, 31. pantā nav norādīts [Romas II regulas] spēkā stāšanās sākuma datums, tas tātad ir jānosaka atbilstoši EKL 254. panta 1. punktam, proti, divdesmit dienas pēc Romas II regulas publicēšanas, minētā regula tātad attiecoties uz notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc 2007. gada 20. augusta. Saskaņā ar otro uzskatu, kuram piekrīt prasītājs pamata lietā, Lielbritānijas valdība un Komisija, 31. pantā minētā spēkā stāšanās patiesībā norāda uz nākamajā pantā noteikto piemērošanas datumu, kas ir 2009. gada 11. janvāris, — tikai 29. pants ir piemērojams, sākot no 2008. gada 11. jūlija; Romas II regula esot piemērojama notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc 2009. gada 11. janvāra.

19. Daži iepriekš minētie apsvērumi man ļaus analizēt parastus "spēkā stāšanās" un "piemērošanas datuma" nošķiršanas gadījumus

Savienības regulās (A). Es aplūkošu jautājumu, vai likumdevēja atsaucēm uz spēkā stāšanos un piemērošanas datumu ir tādu nošķiršanu īstenojošs raksturs, kāda sastopama visbiežāk. Lai atbildētu uz šo jautājumu, pēc Romas II regulas sagatavošanas darbu analīzes (B) es pētīšu tās 31. un 32. pantu burtu (C), tās vispārējo saturu (D) un tās mērķus (E).

A — *Sākotnējie apsvērumi par "spēkā stāšanās" un "piemērošanas datuma" nošķiršanu*

20. Atsevišķas Savienības regulas tiek piemērotas atšķirīgi atkarībā no to spēkā stāšanās. Tā tas ir attiecībā uz regulām, ar kurām tika izveidotas pirmās kopējās tirgus organizācijas. Šo regulu izpratnē "spēkā stāšanās" un "piemērošanas datuma" nošķiršana ļauj uzreiz sākt darboties ar šīm regulām izveidotajām jaunajām organizācijām — piemēram, pārvaldības komitejai — un atvieglo Komisijai izstrādāt piemērošanas tiesību aktus, saistībā ar kuriem nepieciešams šo jauno organizāciju viedoklis [8].

21. Tiesu iestāžu sadarbības civillietās jomā, uz kuru attiecas Romas II regula, Eiropas Savienības likumdevējs vairāku regulu spēkā stāšanos nošķir arī no to piemērošanas datuma. Pirmā iesaistītā regula ir regula par sadarbību starp dalībvalstu tiesu iestādēm pierādījumu iegūšanā civillietās un krimināllietās [9], kura stājās spēkā 2001. gada 1. jūlijā, bet kura tika piemērota, tikai sākot no 2004. gada 1. janvāra, izņemot atsevišķus pantus, kuru piemērošanas sākuma datums tika noteikts spēkā stāšanās dienā, t.i., 2001. gada 1. jūlijā [10]. Pamatojoties uz šiem pantiem, dalībvalstīm ir jānosūta Komisijai šajā regulā noteiktā informācija. Komisijai, kurai palīdz komiteja, ir jāizveido un jāaktualizē rokasgrāmata, kurā ietverta minētā informācija [11]. Laika posms no spēkā stāšanās datuma līdz piemērošanas datumam ir jānosaka, lai dalībvalstis un pēc tam Komisija varētu izpildīt noteiktus uzdevumus, kuri veicami pirms regulas piemērošanas.

22. Nākamajās regulās šajā pašā jomā likumdevējs spēkā stāšanās datumu nošķir no piemērošanas datuma ar īsāku vai ilgāku laika posmu starp abiem datumiem, ļaujot dalībvalstīm izdarīt iespējamos grozījumus valsts

8 — Īpaši skat. Padomes 1994. gada 27. jūlija Regulu (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu selekcionāru autortiesībām (OV L 227, 1. lpp.) un Padomes 1991. gada 7. novembra Regulu (EEK) Nr. 3330/91 par statistiku attiecībā uz preču tirdzniecību starp dalībvalstīm (OV L 316, 1. lpp.).

9 — Padomes 2001. gada 28. maija Regula (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komerclietās (OV L 174, 1. lpp.).

10 — Skat. regulas 24. pantu.

11 — Skat. regulas 19. pantu.

tiesībās pirms ar attiecīgo tiesību aktu pieprasītās informācijas nosūtīšanas Komisijai. Šī informācija pēc tam ir publiski pieejama, parasti pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* [12]. Romas II regulas gadījumā 31. panta interpretācijai kā tādai, kas nosaka minētās regulas spēkā stāšanās datumu 2007. gada 20. augustā, neraugoties uz to, ka tās piemērošanas datums ir 2009. gada 11. janvāris — izņemot 29. pantu, kurš ir piemērojams, sākot no 2008. gada 11. jūlija, — iedarbība ir pavisam cita, neparasta.

23. Patiesībā Romas II regulas piemērošana 2009. gada 11. janvārī attiecībā uz notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc 2007. gada 20. augusta, atvēl gandrīz 17 mēnešus, kuru laikā uz notikumiem, kas rada kaitējumu, būtu jāattiecina ar šo regulu ieviestais tiesiskais režīms, kurš faktiski nav piemērojams. Šādai piemērošanai, saskaņā ar kuru ar Romas II regulu ieviestais tiesiskais režīms savā ziņā ir piemērojams, bet faktiski to nevar piemērot, nav līdzīga gadījuma tiesu iestāžu sadarbības civillietās jomā [13]. Īpaši Romas II regulas pretrunīgajos noteikumos, kuri nosaka tiesību normu kolīzijas noteikumus līgumiskajām attiecībām, turklāt paredzot atšķirību starp spēkā stāšanās un piemērošanas datumu, ir precizēts, ka tā attiecas tikai uz līgumiem, kuri noslēgti pēc šī piemērošanas datuma [14].

24. Ievērojot neparastās šīs nošķiršanas starp 31. pantā noteikto "spēkā stāšanās" un 32. pantā noteikto "piemērošanas" datumu sekas attiecībā uz Romas II regulas piemērošanu, sākot no 2009. gada 11. janvāra, attiecībā uz notikumiem, kas rada kaitējumu un kas

12 — Skat. Padomes 2003. gada 27. novembra Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 1. lpp.) (72. pants), Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Regulu (EK) Nr. 805/2004, ar ko izveido Eiropas izpildes rīkojumu neapstrīdētiem prasījumiem (OV L 143, 15. lpp.) (33. pants); Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regulu (EK) Nr. 1896/2006 par maksājumu rīkojuma procedūras izveidi Eiropas līmenī (OV L 399, 1. lpp.) (33. pants), Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Regulu (EK) Nr. 861/2007, ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām (OV L 199, 1. lpp.) (29. pants); Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs ("dokumentu izsniegšana"), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 (OV L 324, 79. lpp.) (26. pants); Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Regulu (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV L 177, 6. lpp.; turpmāk tekstā — "Romas I regula") (29. pants); Padomes 2008. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 4/2009 par uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu lietās piemērojamo jurisdikciju, tiesībām, nolēmumu atzīšanu un izpildi, kā arī sadarbību (OV L 7, 1. lpp.) (76. pants), kā arī Padomes 2010. gada 20. decembra Regulu (ES) Nr. 1259/2010, ar kuru īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai (OV L 343, 10. lpp.) (21. pants).

13 — Regulā Nr. 805/2004 norādīts, ka tā ir piemērojama "pieņemtajiem spriedumiem, tiesā noslēgtiem vai tiesas apstiprinātiem izlīgumiem un dokumentiem, kas oficiāli sastādīti vai reģistrēti kā publiski akti, ja šīs darbības ir veiktas pēc tam, kad šī regula ir stājusies spēkā" (26. pants), tomēr, kā norāda Komisija savos rakstveida apsvērumos attiecībā uz šo noteikumu, likumdevējs aprobežojas ar spriedumu, izlīgumu vai tiesā apstiprinātu dokumentu kā tādu Eiropas izpildu rīkojumu definēšanu, kuriem nav nekādas ietekmes uz šīs regulas par procesuālajiem noteikumiem piemērošanu laikā.

14 — Romas I regulas 28. pants.

iestājas pēc 2007. gada 20. augusta, ir būtiski veikt sagatavošanas darbu analīzi, lai pārbaudītu, vai tie var sniegt skaidrojumu par likumdevēja nodomu panākt šādu iedarbību.

B — *Par Romas II regulas sagatavošanas darbiem*

25. Komisija 2003. gada 22. jūlijā iesniedza priekšlikumu regulai par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām [15]. Tajā bija ietverts viens vienīgs pants par tās piemērošanu laikā ar nosaukumu "Spēkā stāšanās un piemērošana laikā", saskaņā ar kuru "šī regula stājas spēkā 2005. gada 1. janvārī. Tā ir piemērojama ārpuslīgumiskām saistībām, kas rodas pēc tās stāšanās spēkā" [16].

26. Sarunu laikā, kuras pēc tam norisinājās Eiropas Savienības Padomē, Zviedrijas delegācija norādīja, ka ir jāgroza piemērošanas tiesības un ka ir nepieciešami vismaz divi gadi, lai veiktu šos grozījumus. Šī iemesla dēļ tā ierosināja aizstāt vārdus "stājas spēkā 2005. gada 1. janvārī" ar vārdiem "stājas spēkā ne vēlāk kā divus gadus pēc tās pieņemšanas" [17]. Šo ierosinājumu atbalstīja Vācijas delegācija [18]. Nīderlandes delegācija arī piedāvāja atstāt pietiekamu laika posmu, lai varētu pieņemt nepieciešamās valsts tiesību normas pirms šīs regulas spēkā stāšanās [19]. Šo delegāciju izteikumi atklāj to vēlmi atlikt Romas II regulas spēkā stāšanos.

27. Vienlaikus, 2005. gada 22. decembrī, tika piedāvātas [20] divu dažādu pantu redakcijas, pirmais ar nosaukumu "Piemērošana laikā", otrais — "Spēkā stāšanās", ar dažiem grozījumiem, sadalot sākotnējo formulējumu divos pantos. Šie divi panti tika nosaukti šādi:

"*27. pants*

— Piemērošana laikā. Šo regulu piemēro zaudējumiem un kaitējumiem, kuri iestājas pēc tās stāšanās spēkā.

27.a pants

— Spēkā stāšanās. Šī regula stājas spēkā [..]."

15 — COM(2003) 427, galīgā redakcija.

16 — 27. pants.

17 — 2004. gada 18. maija Dokuments 9009/04 ADD 8, JUSTCIV 71 CODEC 645, 34. lpp.

18 — 2004. gada 24. maija Dokuments 9009/04 ADD 11, (07.06) (OR.de), JUSTCIV 71 CODEC 645, 19. lpp.

19 — 2004. gada 28. maija Dokuments 9009/04 ADD 16, JUSTCIV 71 CODEC 645, 6. lpp.

20 — 2005. gada 22. decembra Dokuments 16027/05, JUSTCIV 245 CODEC 1218, 22. lpp.

28. Šis ierosinājums Komisijas grozītajā projektā, kurš tika iesniegts 2006. gada 21. februārī [21], netika ņemts vērā. "2005. gada 1. janvāra" datums tika izsvītrots, bet formulējums palika nemainīgs. Līdz ar to pantā par regulas piemērošanu laikā bija noteikts: "[š]ī regula stājas spēkā 2005. gada 1. janvārī [..]. Tā piemērojama ārpuslīgumiskām saistībām, kuras izriet no notikumiem, kas iestājas pēc tās spēkā stāšanās" [22].

30. Ir maz iespējams, ka likumdevējs pilnībā apzinājās faktu, ka ar šī formulējuma izmaiņām Romas II regula šo divu pantu izpratnē patiesībā bija piemērojama notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc 29. panta piemērošanas datuma, kurš sakrita ar šīs regulas spēkā stāšanās datumu. Pierādījums tam ir tas, ka šāda Romas II regulas piemērojamības laikā interpretāciju, saskaņā ar kuru, ievērojot galīgo redakciju, šī regula notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc 2008. gada 11. jūlija, būtu piemērojama no 2009. gada 11. janvāra, neatbalstīja neviens no pamata lietā iesaistītajiem lietas dalībniekiem. Lietojot jēdzienus "spēkā stāšanās" pirmajos divos pantos, likumdevējs patiesībā tikai pārņēma iepriekšējo versiju formulējumus, neveicot pēc tam sekojošās izmaiņas pēc būtības.

29. Priekšlikums izteikt Romas II regulas piemērošanu laikā divos pantos no jauna tika ierosināts 2006. gada 16. martā [23] nedaudz citādākā šo pantu redakcijā. Pirmajā pantā bija noteikts: "[š]o regulu piemēro notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc tās stāšanās spēkā" [24]. Tika piedāvāts šāds otrā panta formulējums: Romas II regula "stājas spēkā [9. mēnesī pēc tās pieņemšanas]" un "ir piemērojama, sākot no [15. mēneša pēc tās pieņemšanas], izņemot [pašreizējo 29. pantu], kuru piemēro, sākot no [9. mēneša pēc tās pieņemšanas]" [25]. Tādējādi Romas II regulai bija jāstājas spēkā 9. mēnesī pēc minētās regulas pieņemšanas, pašreizējā 29. panta piemērošanas dienā.

31. Kādas 2006. gada 3. maija sagatavošanās darbu piezīmes atklāj, ka pēc 2006. gada 27. un 28. marta tikšanās vairākas delegācijas uzskatīja, ka spēkā stāšanās datuma un piemērošanas datuma nošķiršana rada pārpratumus [26]. Protams, vienkāršošanas apsvērumu dēļ kādā iepriekšējā 2006. gada 10. aprīļa versijā [27] nebija minēts šī otrā panta pirmais teikums. Šajā pantā, joprojām ar nosaukumu "Spēkā stāšanās" bija tikai norādīts, ka

21 — COM(2006) 83, galīgā redakcija.

22 — 27. pants.

23 — 2006. gada 16. marta Dokuments 7432/06, JUSTCIV 62 CODEC 247, 20. lpp.

24 — 27. pants.

25 — 27.a pants.

26 — 2006. gada 3. maija Dokuments 7709/06, JUSTCIV 79 CODEC 277, 6. lpp.

27 — 2006. gada 10. aprīļa Dokuments 7929/06, JUSTCIV 85 CODEC 296, 21. lpp.

"[..] regulu piemēro 18 mēnešus pēc tās pieņemšanas], izņemot pašreizējo 29. pantu, kurš ir piemērojams [12 mēnešus pēc tās pieņemšanas]" [28]. Ar 2006. gada 21. aprīļa versijai sekojošu versiju [29] šis otrais pants tika izteikts tā iepriekšējā redakcijā ar grozītu nosaukumu "Piemērošanas datums".

32. Šie sekojošie grozījumi līdz ar to var šķist vairāk kā Romas II regulas formas nekā satura izmaiņas. Liekas, ka likumdevēja nodoms tādēļ visa minētās regulas pieņemšanas procesa laikā saglabājies tāds, ka jāapvieno Romas II regulas 31. panta spēkā stāšanās jēdziens ar 32. panta piemērošanas jēdzienu, nesatraucoties par grūtībām, kuras rodas no divu piemērošanas datumu esamības.

33. Šādu nodomu apstiprina absolūta diskusiju neesamība par šo punktu sarunu laikā līdz Romas II regulas pieņemšanai 2007. gada 11. jūlijā. No publiskā atklātībā nodotajiem dokumentiem izriet, ka tikai 2006. gada 27. un 28. marta sanāksmē tika minēta piemērošanas un spēkā stāšanās nošķiršanas izraisītā pārprotamība [30]. Prezidentūra šajā ziņā apstiprināja, ka nošķiršana ir veidota kopsakarā ar saistībām, kuras dalībvalstīm jāizpilda līdz Romas II regulas piemērošanai, atsaucoties uz pašreizējā 29. pantā paredzēto konvenciju paziņošanu. Tādējādi prezidentūra ir tikai pamatojusi agrāku piemērošanas datumu vienam no Romas II regulas pantiem. Nekādā gadījumā tā nav domājusi par vēl agrāku Romas II regulas spēkā stāšanos vai minētās regulas piemērošanu notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pirms 2009. gada 11. janvārī noteiktā piemērošanas datuma.

34. Līdz ar to no sagatavošanas darbiem, kuru rezultātā pieņemts Romas II regulas 31. un 32. pants, izriet, ka likumdevējs nav parādījis skaidru nodomu par šīs regulas piemērošanu notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājušies pirms 2009. gada 11. janvārī noteiktā piemērošanas datuma. Vienlaikus, lai veiktu šāda tipa pantu interpretāciju, ir uzmanīgi jāpārbauda, vai tā atbilst gramatiskai no minētajiem sagatavošanas darbiem izrietošā teksta interpretācijai, kā arī Romas II regulas vispārējās sistēmas un mērķu pārbaudei.

C — *Par 31. un 32. panta burtu*

35. Romas II regulas 32. pantā ir norādīts, ka "šo regulu piemēro no 2009. gada 11. janvāra, izņemot 29. pantu, ko piemēro no 2008. gada

28 — 27.a pants.

29 — 2006. gada 21. aprīļa Dokuments 8417/06, JUSTCIV 104 CODEC 350, 21. lpp.

30 — 2006. gada 3. maija Dokuments 7709/06.

11. jūlija". 31. pantā ir precizēts, ka Romas II regulu piemēro notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas "pēc tās stāšanās spēkā".

36. Pēc *GMF* domām, spēkā stāšanās un piemērošana, kā arī nobīde laikā ir labi pazīstamas Savienības likumdevējam. Tās esot paskaidrotas Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Kopējā praktiskajā rokasgrāmatā tiesību aktu izstrādē iesaistītajām personām Kopienas iestādēs [31]. Man jau iesākumā ir jāprecizē šis apgalvojums. Protams, 20.10. un nākamajos šīs rokasgrāmatas pantos ir paredzēta "regulu atšķirīgas piemērošanas" iespēja, norādot, ka "dažkārt nošķir regulas spēkā stāšanos un ar šo regulu ieviestās kārtības piemērošanu, kas tiek atlikta uz vairāk vai mazāk attālinātu datumu". Tomēr atšķirība starp abiem jēdzieniem nav paskaidrota. 20.10. pantā vienkārši ir veikta atsauce uz regulām, ar kurām izveido kopējā tirgus organizācijas, paskaidrojot šo regulu spēkā stāšanās datuma un piemērošanas datuma nošķiršanas mērķi. Romas II regulas mērķis, norādot 31. pantā minēto spēkā stāšanos 2007. gada 20. augustā, kaut gan regulu piemēro, sākot no 2009. gada 11. janvāra, noteiktu sektoru regulu ietvaros nav šāda veida mērķis. Līdz ar to no Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Kopējās praktiskās rokasgrāmatas var vienīgi secināt, kāda ir tiesību akta spēkā stāšanās un piemērošanas nošķiršanas ilustrācija, kas izdarīta ar specifisku mērķi. Šī īpašā ilustrācija neļauj vispārīgi apgalvot, ka spēkā stāšanās un piemērošanas jēdzienu atšķirība ir labi pazīstama Savienības likumdevējam.

37. Turklāt un galvenokārt, pat ja 31. pantā ir specifiski noteikta "spēkā stāšanās" un 32. pantā — "piemērošana", to noteikumi ir jāinterpretē kopsakarā, jo pirmā panta nosaukums ir "Piemērošana laikā" un otrā panta nosaukums ir "Piemērošanas datums". Šī interpretācija norāda uz to, ka Romas II regulā spēkā stāšanās un piemērošanas jēdzieni tiek lietoti neprecīzi un jaucot tos vienu ar otru. Tā rezultātā nav iespējams pieņemt *GMF* un Grieķijas valdības izvirzīto argumentu, atbilstoši kuram 31. pants ir jāpapildina ar EK līguma 254. panta 1. punkta pēdējo teikumu, saskaņā ar kuru "[regulas] stājas spēkā tajās noteiktajā datumā vai divdesmitajā dienā pēc to publicēšanas".

31 — Eiropas Kopienu Oficiālo publikāciju birojs, Luksemburga, 2003.

38. Skaidras nošķiršanas neesamību starp abiem jēdzieniem, ieviešot neskaidrības to starpā Romas II regulas ietvaros, apstiprina tas, ka lielākajā daļā citu iestāžu sadarbības civillietās jomā pieņemtu tiesību aktu pantos ar nosaukumu "Spēkā stāšanās" ir ietverts formulējums "piemēro" vai "ir piemērojams" [32].

39. Turklāt šo skaidras nošķiršanas neesamību starp abiem jēdzieniem vēlāk apstiprina atšķirības Romas II regulas tulkojumos. Spāņu, holandiešu un rumāņu valodu redakcijās 32. pants ir nosaukts "Spēkā stāšanās" [33], nevis "Piemērošanas datums". Šīs minētās regulas trīs versijas nevieš šaubas, ka minētās regulas spēkā stāšanās ir jānosaka 2009. gada 11. janvārī, izņemot vienīgi 29. pantu, kurš stājas spēkā 2008. gada 11. jūlijā. Tiesa ir skaidri apgalvojusi, ka "norādīt divas lingvistiskas versijas [..] būtu pretrunā Tiesas pastāvīgajai judikatūrai, saskaņā ar kuru nepieciešamība pēc vienotas kopienu regulu interpretācijas šaubu gadījumā nepieļauj, ka noteikuma teksts tiek skatīts atsevišķi, un pretēji tam pieprasa, lai tas tiktu interpretēts citās oficiālajās valodās esošo versiju gaismā (īpaši skat. 1979. gada 12. jūlija spriedumu lietā 9/79 *Koschniske*, *Recueil*, 2717. lpp., 6. punkts). [..] [V]isām valodu versijām principā ir jāatzīst tāda pati vērtība" [34]. Tas, kas attiecas uz divām atšķirīgām lingvistiskām versijām *a fortiori* attiecas uz trim.

D — *Par Romas II regulas vispārējo sistēmu*

40. Pievēršoties Romas II regulas vispārējai sistēmai, ir jāsāk ar to, ka šajā regulā pirms 31. un 32. panta minētie noteikumi neietver elementus par šīs regulas piemērošanu notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pirms 2009. gada 11. janvāra. Šo noteikumu analīze ļauj vienīgi saprast likumdevēja izvēli noteikt atšķirīgu šīs regulas piemērošanas datumu 2009. gada 11. janvārī, izņemot 29. pantu, kuru piemēro no 2008. gada 11. jūlija,

32 — Regula Nr. 1206/2001 (24. pants), Regula Nr. 2201/2003 (72. pants), Regula Nr. 805/2004 (33. pants), Regula Nr. 1896/2006 (33. pants), Regula Nr. 861/2007 (29. pants), Regula Nr. 1393/2007 (26. pants) un Regula Nr. 4/2009 (76. pants); šajos tiesību aktos neskaidrības ir novērstas, jo likumdevējs precīzi norādījis spēkā stāšanās datumu un piemērošanas datumu, precīzi minot dienu vai ar skaidru norādi uz publikāciju *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

33 — 32. pants ir nosaukts šādi: spāņu valodas versijā "Entrada en vigor"; holandiešu valodas versijā "Inwerkingtreding" un rumāņu valodas versijā "Data intrării în vigoare".

34 — 1998. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-296/95 *EMU Tabac* u.c. (*Recueil*, I-1605. lpp., 36. punkts).

kaut arī šī regula tika pieņemta 2007. gada 11. jūlijā.

41. Kā pamatoti savos rakstveida apsvērumos un tiesas sēdē paskaidroja *GMF*, iemesls, kura dēļ likumdevējs paredzēja divus Romas II regulas piemērošanas datumus, meklējams 28. un 29. pantā. Pirms šīs regulas piemērošanas patiesībā ir nepieciešams, lai būtu iespējams gūt zināšanas par starptautiskajām konvencijām, kurās tiek risinātas tiesību normu kolīzijas attiecībā uz ārpuslīgumiskajām saistībām, saistot vienu vai vairākas dalībvalstis. Šādas sekas izriet no 28. panta, saskaņā ar kuru minētā regula neietekmē šo starptautisko konvenciju piemērošanu.

42. 29. pantā ir paredzēts, ka vēlākais līdz 2008. gada 11. jūlijam dalībvalstis paziņo Komisijai minētās konvencijas. Tā sešu mēnešu laikā pēc to saņemšanas publicē konvenciju sarakstu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Parasti visas konvencijas tiek uzskaitītas un publicētas vēlākais 2009. gada 11. janvārī, tādēļ arī Romas II regulu piemēro, sākot no šī datuma.

43. Pēc *GMF* domām, Romas II regulai bija noteikti jau jābūt spēkā 29. panta piemērošanas brīdī, kas bija noteikts 2008. gada 11. jūlijā. *GMF* no tā secina, ka Romas II regulu piemēro notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pirms 2009. gada 11. janvāra. Šis apgalvojums nav pieņemams, jo no 32. panta skaidri izriet, ka 29. panta piemērošana ir jānodala no citiem šīs regulas noteikumiem. Ja Romas II regulas spēkā stāšanās 2008. gada 11. jūlijā tiktu papildināta ar tās piemērošanu attiecībā uz notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc šī datuma, uz šiem notikumiem kopš 2008. gada 11. jūlija būtu piemērojami Romas II regulas noteikumi, pat ja šo noteikumu piemērošana būtu atšķirīga. Šāda situācija padarītu šos noteikumus piemērojamus pirms datuma, kuru likumdevējs skaidri paredzējis šim iemeslam, proti, 2009. gada 11. janvāra.

44. Turklāt, kā norāda Komisija, ņemot par piemēru Briseles II.a regulu, ja Savienības likumdevējs tiesu iestāžu sadarbības civillietās jomā nosaka atsevišķu regulas pantu piemērošanu tādējādi, ka tā sakrīt ar šīs regulas spēkā stāšanos [35], šo pantu iedarbīgums izriet no agrāka piemērošanas datuma piemērošanas, nevis no regulas kā tādas spēkā stāšanās. Līdz ar to pašu spēkā stāšanās un piemērošanas jēdzienu nošķiršana kļūst neskaidra.

35 — Skat. Regulas Nr. 1206/2001, Nr. 2201/2003 un Nr. 805/2004.

45. Pirms 31. un 32. panta minēto noteikumu analīze labi parāda Savienības likumdevēja gribu atlikt Romas II regulas piemērošanu, lai pirms tam nodrošinātu to starptautisko konvenciju publicēšanu, kuras nosaka tiesību normu kolīzijas noteikumus ārpuslīgumiskām saistībām, saistot vienu vai vairākas dalībvalstis. Tomēr nav norādes par iespējamo regulas piemērošanu notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pirms 2009. gada 11. janvāra, vai par iespējamo 31. pantā minētās spēkā stāšanās un 32. pantā minētā piemērošanas datuma nošķiršanu.

E — *Par Romas II regulas mērķiem*

47. Ievērojot Romas II regulas preambulas 6., 13., 14. un 16. apsvērumu, tās mērķi ir īpaši nodrošināt strīdus iznākuma paredzamību un tiesisko drošību, kā arī izvairīties no konkurences izkropļošanas draudiem, kuri var rasties no nevienveidīgas tiesību normu piemērošanas.

46. Secinājums, pie kura esmu nonācis iepriekšējā punktā, nevar likt apstrīdēt pārskatīšanas klauzulu, kura ir ierakstīta Romas II regulas 30. pantā, kurā ziņojuma iesniegšana attiecībā uz šīs regulas piemērošanu paredzēta "vēlākais 2011. gada 20. augustā". Šāda laika grafika noteikšana nevar pretendēt uz norādi, ka Romas II regula ir stājusies spēkā pirms četriem gadiem jeb 2007. gada 20. augustā. Patiesībā šajā pantā nav minēts spēkā stāšanās datums. Turklāt konkrētās regulas pēdējā projektā, kuru Samierināšanas komiteja apstiprināja 2007. gada 22. jūnijā, nav minēts neviens datums, atstājot tukšu vietu aizpildīšanai [36]. Tāpat ir ar pēdējo Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlijā — dienu pēc regulas pieņemšanas — izstrādāto dokumentu [37]. Tātad precīzs datums "2011. gada 20. augusts" izriet no vēlāka papildinājuma, kuru neapstiprina neviens elements, kas ļautu sasaistīt šo datumu ar norādi uz 31. panta spēkā stāšanos.

48. Tas, ka Romas II regula no 2009. gada 11. janvāra tiek piemērota notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc 2007. gada 20. augusta, padara neskaidru minētās regulas piemērošanas brīdi. Šī neskaidrība skaidri izriet no attiecībā uz šo pieņēmumu izvirzītajiem lietas dalībnieku apsvērumiem. Prasītājs pamata lietā uzskata, ka Romas II regulas piemērošana bija jānosaka atkarībā no sākot ar 2009. gada 11. janvāri ieskaitot uzsāktajām tiesiskajām darbībām. Grieķijas valdība, atsaucoties uz *jura novit curia* principu,

36 — 2007. gada 22. jūnija Dokuments PE-CONS 3619/07, JUSTCIV 140 CODEC 528, 31. lpp.

37 — 2007. gada 11. jūlija Dokuments PE-CONS 3619/3/07 REV 3, JUSTCIV 140 CODEC 528, 31. lpp.

uzskata, ka tiesai lieta ir jāizskata saskaņā ar sprieduma pieņemšanas brīdī spēkā esošajām tiesībām: sākot no 2009. gada 11. janvāra Romas II regula līdz ar to varētu tikt piemērota jebkurā tiesvedībā no prasības iesniegšanas līdz galīgā sprieduma pasludināšanai. Komisija apstiprina minēto neskaidrību, no savas puses uzsverot, ka, ja Romas II regulas piemērošana attiecas uz agrākiem notikumiem, varētu tikt piemēroti trīs kritēriji: procesa uzsākšanas, tiesas piemērojamā tiesību akta noteikšanas un sprieduma pasludināšanas kritērijs.

49. No visa iepriekš minētā skaidri izriet, ka, ja Romas II regula būtu piemērojama notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc 2007. gada 20. augusta, būtu neiespējami precīzi noteikt minētās regulas piemērošanas brīdi visās dalībvalstīs, sākot no 2009. gada 20. augusta, un ka tas noteikti novestu pie atšķirīgiem risinājumiem Eiropas Savienības ietvaros.

50. Ar mērķi nodrošināt vienveidīgu Romas II regulas piemērošanu visās dalībvalstīs, kas atbilstu minētās regulas preambulas 6., 13., 14. un 16. apsvērumā izvirzītajām prasībām, Romas II regula ir jāpiemēro notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājušies pēc tās piemērošanas datuma.

51. Pieņemot, ka Tiesa neatbalsta šādu pieeju, dodot priekšroku ievērot vienu no lietas dalībnieku izvirzītajiem kritērijiem, proti, procesa uzsākšanas, tiesas piemērojamā likuma noteikšanas vai galīgā sprieduma pieņemšanas kritēriju, ko vajadzētu paskaidrot, lai precizētu Romas II regulas piemērošanu notiekošās tiesvedības gadījumā un lai varētu precīzāk noteikt Romas II regulas piemērošanu agrākiem notikumiem, es pārstāvēšu tos dažus apsvērumus, kuros uzsvērts, ka neviens no šiem kritērijiem neļauj sasniegt pietiekamu rezultātu, kas atbilstu regulas mērķiem.

52. Pirmkārt, attiecībā uz notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājušies no 2007. gada 20. augusta līdz 2009. gada 10. janvārim, piemērojamais tiesību akts atšķirsies atkarībā no tiesvedības uzsākšanas un piemērojamā tiesību akta noteikšanas vai galīgā sprieduma pasludināšanas — atkarībā no izvēlētā kritērija — pirms vai pēc 2009. gada 11. janvāra. Dažādi tiesību normu kolīziju noteikumi būtu piemērojami notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājušies šajā pašā laika posmā. Šāda situācija būtu īpaši problemātiska, ja vairāki prasītāji būtu cietuši vienā un tajā pašā negadījumā. Patiesībā viņu attiecīgās prasības varētu attiekties uz dažādiem tiesību aktiem atkarībā no tā, vai piemērojamā

tiesību akta noteikšana vai galīgā sprieduma pasludināšana notikusi pirms vai pēc 2009. gada 11. janvāra. Turklāt iesniedzējtiesa īpaši atgādina, ka abas — gan juridisku darbību uzsākšana, gan tiesas sēdes noteikšana — var kļūt par lietas dalībnieku taktisku manipulāciju priekšmetu. Tātad, ievērojot beigu termiņu laikā no 2007. gada 20. augusta līdz 2009. gada 10. janvārim, viena vai otra kritērija izvēle būtu pretrunā regulas mērķiem.

53. Otrkārt, ārpus šī pārejas posma, ja Tiesa izsakās par vienu vai otru no šiem kritērijiem un Romas II regulas piemērošana kļūst par tiesvedības funkciju, kā norādījusi Apvienotās Karalistes valdība savos rakstveida apsvērumos, nekas neliegtu agrākam tiesību aktam tikt piemērotam lietas dalībnieku noteiktajos gadījumos, neuzsākot tiesvedību, ja vien neviena tiesa nav sākusi skatīt šo strīdu. Lietas dalībnieki bieži censtos panākt vienošanos pirms prasības iesniegšanas tiesā, kā norāda iesniedzējtiesa un Apvienotās Karalistes valdība, uzskatot, ka Anglijā un gallu valstīs piemērojamie civilprocesa noteikumi rosinātu šādi rīkoties, kas tādējādi ļautu samazināt strīdus izšķiršanas izdevumus un vispārīgi sekmētu pareizu tiesvedību [38]. Turklāt līdz iespējamās tiesvedības uzsākšanai lietas dalībnieku situācijai varētu piemērot agrākas starptautiskās privāttiesības. Romas II regulas mērķiem būtu pretēji, ka lietas dalībnieki, kas ir izmantojuši starpniecību, varētu baidīties no piemērojamā tiesību akta maiņas ar, iespējams, vēlāk uzsāktu tiesvedību.

54. Līdz ar to, vērtējot gan 31. un 32. panta burtu, gan Romas II regulas vispārējo sistēmu vai mērķus, kļūst skaidrs, ka minētā regula ir jāinterpretē kā piemērojama notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas 2009. gada 11. janvārī vai vēlāk. Tādēļ nav jāatbild uz iesniedzējtiesas uzdoto otro jautājumu, kurš attiecas uz procesa uzsākšanas datuma vai piemērojamās tiesību normas noteikšanas ietekmi uz Romas II regulas piemērošanu.

38 — Iesniedzējtiesa atsaucas uz protokolu par pirmstiesas procedūrām attiecībā uz miesas bojājumiem ("Pre-action Protocol for Personal Injury Claims"), pieejams *Civil Procedure Rules* sadaļā "Pre-Action Protocols".

V — Secinājumi

55. Ievērojot visus šos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *High Court of Justice* (*England & Wales), Queen's Bench Division* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

"1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Regulas (EK) Nr. 864/2007 par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām (Roma II"), 31. un 32. pants kopsakarā ar EKL 254. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesa nevar piemērot šo regulu, un īpaši tās 15. panta c) punktu, gadījumā, kurā notikums, kas rada kaitējumu, ir iestājies 2007. gada 29. augustā. Regulu Nr. 864/2007 piemēro tikai tiem notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājušies 2009. gada 11. janvārī vai vēlāk.

2) Ņemot vērā atbildi uz pirmo prejudiciālo jautājumu, nav jāatbild uz otro prejudiciālo jautājumu.